ZfWT
Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

ISSN 1868-8934 (Online) ISSN 1869-2338 (Print)

Vol. 6, No. 2 (2014)

EDITORIAL

Sunuş
Necati DEMİR 1-7

ARTICLES

Ortaokulda Öğrenim Gören İşitme Engelli Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi
Necati DEMİR, Esra Nur TİRYAKİ 9-24
Küreselleşmenin Ekonomik Sonuçları
Mustafa TALAS, Yaşar KAYA 25-35
Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler
Suat KOLUKIRIK 37-53
"Sema-ı Mevlânâ"nın Biçim Çözümlemesi
Mümtaz SARIÇİÇEK 55-65
Türk Romanında Genç Kızlar
Gıyasettin AYTAŞ 67-80
Coğrafya Öğretmenlerinin Değer Eğitiminin Mevcut Durumu ile İlgili Görüş ve Düşünceleri
Taner ÇİFÇİ, Ülkü ESER ÜNALDI 81-99
Atasözlerinin Sosyal Bilgiler Programındaki Değerler Açısından İncelenmesi
Ömer Faruk SÖNMEZ 101-115
Kemaliye ve Yöresi Ağızlarında Birincil Uzun Ünlüler
Fatih ÖZEK 117-130
Erken Dönem Osmanlı Sanatında Latin Etkileri
Aslı SAĞIROĞLU ARSLAN 131-155
Orta Çağ'da Bir Uygarlık Kenti Berde (Berza'a)
Mehmet ÖZMENLİ 157-176
Taş ve Cevherlerin Türkçe Tıp Yazmalarında Tedavi Amacıyla Kullanılma Şekilleri
Feyza TOKAT 177-187
Johann Samuel Heinrich Kiepert'in Osmanlı Haritalarının Bir Değerlendirmesi
Murat TANRIKULU 189-205
Tarih Öğretmeni Adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimine Yönelik Görüşleri
Bülent AKBABA, Bahattin DEMİRTAŞ, Togay Seçkin BİRBUDAK, Bahadır KILCAN 207-226
Zarîfî'nin Mihr ü Mâh'ının Nüshalarının Tanıtımı ve Nüshalar Üzerinde Bazı Değerlendirmeler
Ahmet İÇLİ 227-243
Çağdaş Türk Sanatının Değerlerinden Mustafa Ayaz ve Müzesi
Kemal Hakan TEKİN 245-263
How Can We Get the Information About Democracy? The Example of Social Studies Prospective Teachers
Deniz TONGA 265-277
Simultaneous Lives: Daily Life Practices of Turks in Belgium as Migrant
Filiz GÖKTUNA YAYLACI 279-298
Akçakoca Evlerinde Süsleme
Funda NALDAN 299-310
Türk Mânilerinde Güzel, Güzellik Anlayışı ve Güzellik Unsurları
Bülent Kahraman ÇOLAKOĞLU 311-334
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Temel Seviyedeki İranlı Öğrencilerin Yazma Problemleri
Emrah BOYLU 335-349

Online Version

ZfWT
Vol. 6, No. 2 (2014)

Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks [ZfWT]
AYMAN Verlag- und Media-Service
Pelkovenstr. 139
80992 München
Germany
editor@dieweltdertuerken.org
www.dieweltdertuerken.org

ISSN 1869-2338 (Print) ISSN 1868-8934 (Online)

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks [ZfWT] is a multidisciplinary, peer-reviewed journal, publishes research papers in the fields of social sciences (linguistics, literature, culture, sociology, education, philosophy, history, arts, etc.). ZfWT is published in both printed and online versions.

The views expressed in all contributions to the ZfWT are those of the individual authors and do not necessarily represent the views of the Board of Editors or the Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks [ZfWT].

All contributions are under copyright and protected by Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks [ZfWT].

Editorial Team

Editor-in-Chief: Prof. Dr. Necati DEMİR (Turkey)
Editors: Assist. Prof. Dr. Özkan AYDOĞDU (Turkey), Dr. Ülker ŞEN (Turkey)
Associate Editor: İbrahim ÖZBAKIR (Turkey)

Section Editors: Prof. Dr. Bahaeddin YEDİYILDIZ (Turkey), Prof. Dr. Robert LANGER (Germany), Prof. Dr. Ali Fuat BİLKAN (Turkey), Prof. Dr. Ahmet BURAN (Turkey), Prof. Dr. Gürsel UYANIK (Turkey), Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Turkey), Prof. Dr. Mübeccel GÖNEN (Turkey), Prof. Dr. Muhsin HALİS (Turkey), Prof. Dr. Georg BARFUSS (Germany), Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK (Turkey), Prof. Dr. Elfine SIBGATULLINA (Russian Federation), Prof. Dr. Hasan ONAT (Turkey), Prof. Dr. Hakkı ACUN (Turkey), Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Turkey), Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR (Turkey), Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY (Turkey), Prof. Dr. Emine GÜRSOY NASKALİ (Turkey), Prof. Dr. Murat ÖZBAY (Turkey), Prof. Dr. Leyla KARAHAN (Turkey), Prof. Dr. Saliha KODAY (Turkey)

Board of Directors

Prof. Dr. Necati DEMİR (Turkey), Assist. Prof. Dr. Özkan AYDOĞDU (Turkey), Dr. Ülker ŞEN (Turkey), İbrahim ÖZBAKIR (Turkey), Zeki GENÇ (Germany), Uğur Münür AYMAN (Germany), Noreddin Mohamad ESSAM (Germany)

Advisory Board

Prof. Dr. Robert LANGER (Germany), Prof. Dr. Georg BARFUSS (Germany), Prof. Dr. Salih BARIŞIK (Turkey), Assoc. Prof. Dr. Erdoğan ALTINKAYNAK (Turkey), Assoc. Prof. Dr. Mustafa TALAS (Turkey), Assoc. Prof. Dr. Turgut TOK (Turkey), Assist. Prof. Dr. Hikmet YILMAZ (Turkey), Assist. Prof. Dr. Cavit YEŞİLYURT (Turkey), Assist. Prof. Dr. Muhammet KUZUBAŞ (Turkey), Assist. Prof. Dr. Özkan AYDOĞDU (Turkey), Assist. Prof. Dr. Osman Kubilay GÜL (Turkey), Dr. Ülker ŞEN (Turkey)

Scientific Advisory Board

Prof. Dr.:
Necati DEMİR (Turkey), Bahaeddin YEDİYILDIZ (Turkey), Robert LANGER (Germany), Ali Fuat

BİLKAN (Turkey), Michael JOHN (Austria), Georg BARFUSS (Germany), Bernt BRENDEMOEN (Norway), Mustafa SAFRAN (Turkey), Mehmet Ali AKINCI (France), Havva ENGİN (Germany), Violeta DİMOVA (Republic of Macedonia), Ahmet BURAN (Turkey), Nazım Hikmet POLAT (Turkey), Yılmaz ÖZBEK (Turkey), Sevin ALİL (Republic of Macedonia), Tahsin AKTAŞ (Turkey), Altan ALPEREN (Turkey), Mustafa KOÇ (Canada), İsmail Hakkı SOYAK (Turkey), Hayati AKYOL (Turkey), Ülkü ESER ÜNALDI (Turkey), Ali Osman ÖZTÜRK (Turkey), Turgut GÖĞEBAKAN (Turkey), Gürsel UYANIK (Turkey), Cemal YILDIZ (Turkey), Mehmet SAĞIR (Turkey), Aytekin ALBUZ (Turkey), İsmail ÖZER (Turkey), Mübeccel GÖNEN (Turkey), Firdevs GÜNEŞ (Turkey), Fatma ALİSİNANOĞLU (Turkey), Jerzy WIATR (Poland), Kerim TÜRKMEN (Turkey), Yaşar ÖZBAY (Turkey), Galip YÜKSEL (Turkey), Bekir DENİZ (Turkey), Recai KARAHAN (Turkey), Şener BAĞ (Turkey), Muhsin HALİS (Turkey), Mustafa DENKTAŞ (Turkey), Ramazan QAFARLI (Azerbaijan), Reşat GENÇ (Turkey), Sevim PİLİCKOVA (Republic of Macedonia), Öcal OĞUZ (Turkey), Şevki HASAN (Egypt), İ. Çetin DERDİYOK (Turkey), Nimetullah HAFIZ (Republic of Kosovo), Celil GARİBOĞLU NAĞİYEV (Azerbaijan), Nurullah ÇETİN (Turkey), Esma ŞİMŞEK (Turkey), Veliyev İSMAYİL (Russian Federation), Neşe ÖZDEN (Turkey), Uluğ NUTKU (Turkey), Jumabay YUSUPOV (Uzbekistan), Murat ÖZBAY (Turkey), Zekiyevic ZEKİYEV (Russian Federation), Firudin AĞASI OĞLU CELİLOV (Russian Federation), Muratgeldi SOYEGOV (Turkmenistan), Ramiz ASKER (Azerbaijan), Dmitriy VASILYEV (Russian Federation), Leyla KARAHAN (Turkey), Dilyara USMANOVA (Russian Federation), Abdurahman GÜZEL (Turkey), Babahan Muhammed ŞERİF (Uzbekistan), Hatice ŞAHİN (Turkey), Saliha KODAY (Turkey), Salih AKKAS (Turkey), Vahit TÜRK (Turkey), Kenan ARINÇ (Turkey), Emine GÜRSOY NASKALİ (Turkey), Tuncer GÜLENSOY (Turkey), M. Ali ÖZDEMİR (Turkey), Haci Ömer KARPUZ (Turkey), Gyu Suk YEON (Republic of Korea), Dae Sung KIM (Republic of Korea), Çağatay ÖZDEMİR (Turkey), Emir Içhem IDBEN (Iraq), Özkul ÇOBANOĞLU (Turkey), Gürer GÜLSEVİN (Turkey), Hakkı ACUN (Turkey), Remzi KILIÇ (Turkey), Danuta CHMIELOWSKA (Poland), Elfine SIBGATULLINA (Russian Federation), Hasan ONAT (Turkey), Hakkı YAZICI (Turkey), Sönmez KUTLU (Turkey), Rahmi DOĞANAY (Turkey), Mustafa ÖNER (Turkey), Roya S. TAGHIYEVA (Azerbaijan), Mehmet OKUR (Turkey), Ali Ihsan KOLCU (Turkey), Ahmet GÜNŞEN (Turkey), Erdal AÇIKSES (Turkey), Cevdet YILMAZ (Turkey), Asiye Mevhibe COŞAR (Turkey), Recep KARADAĞ (Turkey), Prof. Sabri YENER (Turkey), Ali AKAR (Turkey), Salih BARIŞIK (Turkey), Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ (Turkey), Kadir GOLKARIAN (GÜLDİKEN) (Islamic Republic of Iran), Metin COŞAR (Turkey), Enis ŞAHİN (Turkey), Kutlay YAĞMUR (Netherlands), Bilgehan Atsız GÖKDAĞ (Turkey), Yunus KOÇ (Turkey), Hakan KIRIMLI (Turkey)

Assoc. Prof. Dr.:

Ahmet SARI (Turkey), Birsel KARAKOÇ (Sweden), Turhan ÇETİN (Turkey), Marzena GODZINSKA (Poland), Lemara SELENDILI (Ukraine), Mahmut ÇELIK (Republic of Macedonia), Başak Koca ÖZER (Turkey), Mariya LEONTİÇ (Republic of Macedonia), Abduresit Jelil QARLUQ (China), Nihat YAZILITAŞ (Turkey), M. Nail ALKAN (Turkey), Halil ÇELTİK (Turkey), Ömer ÖZKAN (Turkey), Sedef ARAT KOÇ (Canada), Numan Durak AKSOY (Turkey), Gıyasettin AYTAŞ (Turkey), Muammer NURLU (Turkey), Erol KÜRKÇÜOĞLU (Turkey), Mustafa SEVER (Turkey), Recep ŞURİYEL (Republic of Serbia), Nazmi AVCI (Turkey), Servet KARABAĞ (Turkey), Ümit DENİZ (Turkey), Bayram DURBİLMEZ (Turkey), Mehmet Zeki İBRAHİMGİL (Turkey), Metin ÖZARSLAN (Turkey), Ahmet ÇAYCI (Turkey), Zilâle HUDAYBERGENOVA (Uzbekistan), Hakan KOÇ (Turkey), İbrahim DİLEK (Turkey), Yıldıray ÖZBEK (Turkey), Kamil ALİYEV (Republic of Dagestan – Russian Federation), Ahmet ŞİMŞEK (Turkey), Soyalp TAMÇELİK (Turkish Republic of Northern Cyprus), Hakan ÇETİNTAŞ (Turkey), Fergane KAZIMOVA (Azerbaijan), Bedri SARIYEV (Turkmenistan), Paşa YAVUZARSLAN (Turkey), Mehmet KIRBIYIK (Turkey), M. Murat HATİPOĞLU (Turkey), Shih-Kang PENG (Taiwan), Ebubekir SOFUOĞLU (Turkey), Mustafa DEMİR (Turkey), Bünyamin KOCAOĞLU (Turkey), Tudora (Fedora) ARNAUT (Ukraine), Erdoğan ALTINKAYNAK (Turkey), Mustafa TALAS (Turkey), Iryna M. DRYGA (Ukraine), Afaq RAMAZANOVA (Azerbaijan), Liubuv ÇIMPOES (Republic of Moldova), Ali Şamil HÜSEYİNOĞLU (Azerbaijan), Zeynep Rüçhan ŞAHİNOĞLU (Turkey), Turgut TOK (Turkey), Didem ATİŞ ÖZHEKİM (Turkey), İsmail AYDOĞAN (Turkey), M. Dursun ÇİTÇİ (Turkey), Zeki BOYRAZ (Turkey), Ali TİLBE (Turkey), Nuray ALAGÖZLÜ (Turkey), Suat KOLUKIRIK (Turkey), Özgür Kasım AYDEMİR (Turkey), Elvan YALÇINKAYA (Turkey), Salih ŞAHİN (Turkey), İsmail KIVRIM (Turkey)

Assist. Prof. Dr.:

Özkan AYDOĞDU (Turkey), Akın KONAK (Turkey), Fikret Mehmet ARARGÜÇ (Turkey), Mutlu DEVECİ (Turkey), Ebru BOZPOLAT (Turkey), Gül Banu DUMAN (Turkey), Kasım KARAMAN (Turkey), Muftafa ŞAHİNER (Turkey), Kubilay ÖZYER (Turkey), İlknur PEKKANLI (Turkey), Bayram POLAT (Turkey), Celal Teyyar UĞURLU (Turkey), Önder BİLGİN (Turkey), Murat

KARABULUT (Turkey), Yücel EROL (Turkey), Malik YILMAZ (Turkey), Mehmet AKPINAR (Turkey), Kemal Reha KAVAS (Turkey), Mustafa AKSOY (Turkey), Erdoğan KARTAL (Turkey), Asiye DUMAN (Turkey), Kemalettin DENİZ (Turkey), H. Elif DAĞLIOĞLU (Turkey), Ufuk KARAKUŞ (Turkey), Mehmet KARA (Turkey), Abdullah KARAÇAĞ (Turkey), Yusuf DOĞAN (Turkey), Barış KARAELMA (Turkey), Celil ARSLAN (Turkey), Sultan Murat TOPÇU (Turkey), Osman KUNDURACI (Turkey), Cavit YEŞİLYURT (Turkey), Mehmet ÖZMENLİ (Turkey), Fatma AYHAN (Turkey), Fatih ÖZEK (Turkey), Chong Jin OH (Republic of Korea), Hikmet YILMAZ (Turkey), Güllü KARANFİL (Republic of Moldova), Burçin UÇANER (Turkey), Mustafa ÖZDEMİR (Turkey), Ayhan URAL (Turkey), Osman Kubilay GÜL (Turkey), Muhammet KUZUBAŞ (Turkey), Mustafa ŞENEL (Turkey), İbrahim KILIÇ (Turkey), Atilla JORMA (Finland)

Dr.:

Ülker ŞEN (Turkey), Beyhan BAĞ (Germany), Mustafa YILDIZ (Turkey), Ümmühan ÖNER (Turkey), Muhammet KOÇAK (Turkey), Rafael MUHAMETDINOV (Republic of Tatarstan – Russian Federation), Ayse KIZILDAĞ (Sweden), Stepan VARBAN (Republic of Moldova), Abdullah Karataş (Turkey)

Technical Jobs

İpek YILDIZ (Turkey), Hatice GENÇ (Turkey), Taha Tuna KAYA (Turkey)

General Coordinator

İbrahim ÖZBAKIR (Turkey)

ZfWT
Vol. 6, No. 2 (2014)

Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

VOL 6, NO 2 (2014)

TABLE OF CONTENTS

EDITORIAL

Sunuş
Necati DEMİR 1-7

ARTICLES

Ortaokulda Öğrenim Gören İşitme Engelli Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi
Necati DEMİR, Esra Nur TİRYAKİ 9-24

Küreselleşmenin Ekonomik Sonuçları
Mustafa TALAS, Yaşar KAYA 25-35

Uluslararası Göç ve Türkiye: Yerel Uygulamalar ve Görünümler
Suat KOLUKIRIK 37-53

"Sema-ı Mevlânâ"nın Biçim Çözümlemesi
Mümtaz SARIÇİÇEK 55-65

Türk Romanında Genç Kızlar
Gıyasettin AYTAŞ 67-80

Coğrafya Öğretmenlerinin Değer Eğitiminin Mevcut Durumu ile İlgili Görüş ve Düşünceleri
Taner ÇİFÇİ, Ülkü ESER ÜNALDI 81-99

Atasözlerinin Sosyal Bilgiler Programındaki Değerler Açısından İncelenmesi
Ömer Faruk SÖNMEZ 101-115

Kemaliye ve Yöresi Ağızlarında Birincil Uzun Ünlüler
Fatih ÖZEK 117-130

Erken Dönem Osmanlı Sanatında Latin Etkileri
Aslı SAĞIROĞLU ARSLAN 131-155

Orta Çağ'da Bir Uygarlık Kenti Berde (Berza'a)
Mehmet ÖZMENLİ 157-176

Taş ve Cevherlerin Türkçe Tıp Yazmalarında Tedavi Amacıyla Kullanılma Şekilleri
Feyza TOKAT 177-187

Johann Samuel Heinrich Kiepert'in Osmanlı Haritalarının Bir Değerlendirmesi
Murat TANRIKULU 189-205

ZfWT
Vol. 6, No. 2 (2014)

Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

Tarih Öğretmeni Adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimine Yönelik Görüşleri
Bülent AKBABA, Bahattin DEMİRTAŞ, Togay Seçkin BİRBUDAK, Bahadır KILCAN 207-226

Zarîfî'nin Mihr ü Mâh'ının Nüshalarının Tanıtımı ve Nüshalar Üzerinde Bazı Değerlendirmeler
Ahmet İÇLİ 227-243

Çağdaş Türk Sanatının Değerlerinden Mustafa Ayaz ve Müzesi
Kemal Hakan TEKİN 245-263

How Can We Get the Information About Democracy? The Example of Social Studies Prospective Teachers
Deniz TONGA 265-277

Simultaneous Lives: Daily Life Practices of Turks in Belgium as Migrant
Filiz GÖKTUNA YAYLACI 279-298

Akçakoca Evlerinde Süsleme
Funda NALDAN 299-310

Türk Mânilerinde Güzel, Güzellik Anlayışı ve Güzellik Unsurları
Bülent Kahraman ÇOLAKOĞLU 311-334

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Temel Seviyedeki İranlı Öğrencilerin Yazma Problemleri
Emrah BOYLU 335-349

ZfWT
Vol. 6, No. 2 (2014)
Zeitschrift für die Welt der Türken
Journal of World of Turks

TARİH ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ*

PROSPECTIVE HISTORY TEACHERS VIEWS ABOUT THE TEACHING OF ATATURK'S PRINCIPLES AND HISTORY OF REVOLUTION

Bülent AKBABA[**]
Bahattin DEMİRTAŞ[***]
Togay Seçkin BİRBUDAK[****]
Bahadır KILCAN[*****]

Özet:

Bu araştırmanın amacı tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi (AİİT) öğretimine yönelik görüşlerini belirleyebilmektir. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Dicle Üniversitesinde öğrenim gören 418 tarih öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Öğretimi anket formu ile toplanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, tarih öğretmeni adaylarının AİİT konularına ilgi düzeyleri yüksektir. Tarih öğretmeni adayları AİİT dersinin yükseköğretim düzeyinde zorunlu olarak okutulması gerektiğini ve AİİT öğretiminin amaçlarının gerçekleşme düzeyinin yüksek olduğunu düşünmektedirler. AİİT dersinde karşılaşılan sorunlar arasında dersin sınavlara yönelik olarak işlenmesi, derste kullanılan öğretim yöntemlerinin ve öğretim materyallerinin yetersizliği ile ders saatinin azlığı dikkat çekmektedir. Tarih öğretmeni adayları AİİT dersini Mustafa Kemal Atatürk'ü tanımaya katkı sağlayan, her Türk vatandaşının mutlaka alması gereken, millî birlik ve beraberliğin öneminin anlatıldığı bir ders olarak görmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Atatürk İlkeleri, İnkılâp Tarihi, Tarih, Öğretmen Adayları.

---

* Bu çalışma, 25-27 Haziran 2014 tarihleri arasında Sakarya Üniversitesinde düzenlenen "III. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumun"da sunulan aynı adlı sözlü bildirinin genişletilmiş hâlidir.

** Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı – Ankara akbaba@gazi.edu.tr

*** Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalı – Ankara bdemirtas@gazi.edu.tr

**** Arş.Gör. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalı – Ankara togayar@gmail.com

***** Yrd. Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı – Ankara bahadir@gazi.edu.tr

Abstract:

The purpose of this study was to determine prospective history teachers' views about the teaching of principles of Ataturk and history of revolution (PAHR). The study group of this survey-model study included 418 prospective history teachers from Gazi University, Necmettin Erbakan University, Atatürk University, Yüzüncü Yıl University, and Dicle University. Data of the study were gathered through a questionnaire form of the teaching of Ataturk' principles and history of revolution. Results of the study revealed that prospective history teachers level of interest in the subjects of PAHR was high. Prospective history teachers thought that the lessons of PAHR must be conducted at the higher education level and that the teaching of PAHR achieved its purposes on a high level. Results showed that among the obstacles in the conducting of PAHR lessons were conducting lessons in accordance with the exams, the lack of teaching methods and materials used in PAHR lessons, and the limited number of PAHR lessons. Prospective history teachers perceived PAHR as a lesson contributing to the better understanding of Mustafa Kemal Atatürk, a lesson that each Turkish citizen must participate in and a lesson in which the importance of national unity and solidarity was narrated.

Key words: Principles of Ataturk, History of Revolution, History, Prospective Teachers.

GİRİŞ

Modern dünyada yerini alan tüm devletler kendi varoluş felsefelerine uygun ve ideolojilerini anlamlandıran modern bir tarih eğitimini hayata geçirmeyi öncelikli işlerden görmüştür (Metin, 2006, s. 46). Türkiye Cumhuriyetinin insan yetiştirme düzeni içerisinde tarih eğitimi en önemli araçlardan biridir. Cumhuriyetin modernleşme kurgusuna yaklaşımında Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi bu bağlamda özgün bir yer tutmaktadır (Yılmaz, 2006). Atatürk'ün önderliğinde gerçekleştirilen Millî Mücadele ile kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşu ile başlayan süreçte gerek devlet gerekse millet yapısının demokrasiye uygun hale getirilmesi için girişilen çabalar içerisinde İnkılâp Tarihi öğretimi önemli bir yer tutmaktadır (Bolat, 2012, s. 250). Yüksek öğretim programlarına dâhil edildiği günden bugüne inkılâp tarihi öğretiminin Türkiye toplumunun kolektif hafızasına ve milli kimliğine olan etkileri çok belirgindir (Bileteska, Şahin ve Şükür, 2014, s. 96). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi ile geleceğin teminatı olarak görülen Türk gençliğine dünyanın büyük güçlerine karşı nasıl bir mücadele verildiği, millî egemenliğin ve bağımsızlığın nasıl elde edildiği anlatılmak istenmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün "*Devrimin amacını kavramış olanlar sürekli olarak onu koruma gücüne sahip olacaklardır.*" sözü Türk inkılâbının ruhu ve hedeflerini kavrayarak onu geliştirecek yeni nesillerin yetiştirilmesinde inkılâp tarihi öğretiminin amacını da ortaya koymaktadır (Özüçetin ve Nadar, 2010, s. 475). Mustafa

Kemal, Türkiye Cumhuriyeti'ni bu ülkenin gençlerine emanet ederken, onların sosyal ve teknik birikimlerine Türk İnkılâbının niteliğini de eğitim yoluyla katmak istemiştir (Erdaş, 2006, s. 19).

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin amacı, bir taraftan yeni nesillere Atatürk'ün ilke ve inkılâplarını bilinçli bir şekilde benimsetmek, onları Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu gerçeğine karşı gelişebilecek her türlü yıkıcı akım, yaklaşım ve eylemlere karşı uyanık tutacak, direnç gösterecek bir donanıma erişmesini sağlamaktır. Diğer taraftan da yakın geçmişimizden itibaren geleceğe dönük, ülke ve dünya olaylarını değerlendirip yorumlarken, engin ve zengin bir tarihin varisi olduklarını hissettirerek, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu yaşamalarını sağlamak ve bütün bunları tarih metodunun imkânlarıyla, diğer disiplinlerle de işbirliği yaparak gerçekleştirmektir (Hatipoğlu, 2004, s. 22). Dersin içeriği ve adında zaman zaman yeniden tanımlanma gereği duyulsa da amacının tarihsel süreç içinde kökten bir değişikliğe uğramadığı görülmüştür (Şimşek ve Güler, 2013).

İnkılâp tarihi dersleri, üniversitelerinin tüm bölümlerinde okutulan zorunlu derslerden bir tanesidir. Dersin amaçlarındaki tutarlılık ve dersin tüm yüksek öğretim gençliği tarafından zorunlu olarak alınması konudaki birlik, dersin işlenişi hususundaki birliği getirmemektedir (Aksoy, 2006, s. 66). Bu birliğin olmayışı dersle ilgili tartışmaları farklı boyutlara da taşımaktadır. Akademik camiada, özellikle hukuk, siyaset bilimi ve tarih alanlarındaki bilim adamları arasında daha çok bu dersin nasıl okutulması gerektiği konusunda yapılan tartışmalar günümüze kadar sürmüştür. Kökleri 1925 yılına kadar uzanan bir ders olması ve tarihsel süreç içerisinde yaşanan siyasal gelişmelerin etkisiyle her dönemde yeni düzenlemelerle Türk eğitim tarihindeki varlığını devam ettirmesiyle, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi birçok defa benzer nitelikteki tartışmaların konusu olmuştur. Eğitim bilimcilerin dersin öğrenme öğretme sürecine yönelik tartışmalarının yanında, ders ile ilgisi olduğunu düşünen farklı paydaşların dersin varlığı, felsefesi ve amacı üzerindeki tartışmaları da gündemi meşgul etmektedir (Babaoğlu, 2013). İnkılâp tarihi derslerinin varlığı, amaçları, öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileriyle ilgili son yıllarda yapılan çalışmaların konu bağlamında üç ana odakta toplanması mümkündür: Bunlar; inkılâp tarihi derslerinin öğretiminde yaşanan genel sorunlara yönelik çalışmalar, ortaokul ve lise inkılâp tarihi derslerindeki sorunlara yönelik öğretmen görüşleri, öğretmen adaylarının inkılâp tarihi derslerine yönelik görüşleridir (Şimşek ve Güler, 2013). Bu üç odaktan sonuncusuna dâhil olan tarih öğretmeni adaylarının gelecekteki meslek hayatları göz önünde bulundurulduğunda Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretimine yönelik düşüncelerinin önemi ortaya çıkmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi (AİİT) öğretimine yönelik görüşlerini belirleyebilmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

Tarih öğretmeni adaylarının AİİT dersine yönelik ilgi ve başarı düzeyi nedir?

Tarih öğretmeni adaylarının AİİT dersinin varlığına ve gerekliliğine yönelik görüşleri nelerdir?

Tarih öğretmeni adaylarına göre AİİT dersinin amaçlarının gerçekleşme düzeyi nedir?

Tarih öğretmeni adaylarına göre AİİT derslerinde karşılaşılan sorunlar nelerdir?

AİİT derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve öğretim materyallerinin kullanım sıklıkları nedir?

AİİT dersinin tarih öğretmeni adayları için anlamı nedir?

1. YÖNTEM

1.1. Araştırma Modeli

Araştırma tarama modeli esas alınarak yapılandırılmıştır. Tarama modeli mevcut durumu olduğu gibi yansıtmaya çalışan, araştırmada incelenen birey veya nesneleri kendi koşulları içerisinde değerlendirmeye çalışan bir bilimsel araştırma türüdür (Karasar, 2008). Araştırmada tarama modeli araştırmanın amacına uygunluğu, var olan durumu oraya koyması, büyük örneklemler üzerinde çalışma olanağı sunması, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşleriyle ilgili fikirler vermesi gibi özellikleri nedeniyle kullanılmıştır (Büyüköztürk ve diğ., 2008).

1.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinin Tarih Eğitimi Anabilim dallarında öğrenim gören 418 tarih öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Çalışma grubu ile ilgili bilgiler Tablo 1'de sunulmuştur.

***Tablo1*:** Çalışma Grubu (N=418)

Cinsiyet	**f**	**%**	**Üniversite**	**f**	**%**	**Sınıf**	**f**	**%**	**Akademik Başarı Durumu**	**f**	**%**
Erkek	229	54,8	Gazi	81	19,4	2	125	29,9	2.00'dan az	33	7,9
Kız	189	45,2	Necmettin Erbakan	104	24,9	3	107	25,6	2.01-3.00	256	61,2
			Atatürk	90	21,5	4	111	26,6	3.01-3.50	115	27,5
			Dicle	95	22,7	5	75	17,9	3.51-4.00	14	3,3
			Yüzüncü Yıl	48	11,5						

1.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmasındaki sebep; araştırmanın amacına uygunluğu, daha büyük örneklemler üzerinde çalışma fırsatı sağlaması, gözlem ve mülakat yoluyla veri toplamaya göre zaman açısından daha ekonomik olması gibi yararlılıklarının bulunmasıdır (Büyüköztürk vd., 2008). Bu araştırma kapsamında ilgili literatürün taranmasının ardından oluşturulan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Anket Formu madde havuzu kapsam geçerliği için Gazi, Ankara ve Hacettepe Üniversitelerinde görev yapan Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretimi konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra ölçme ve değerlendirme, dil bilimi uzmanlarının da onayı alınan anket formu 2012-2013 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 235 öğrenciye uygulanarak SPSS 15.0 programında güvenirlik analizleri yapılmıştır. Anketin iç tutarlılık katsayısı Cronbach's Alpha ile hesaplanmıştır. Hesaplama sonrasında. 95 olarak bulunan bu değer Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi anket formu ile güvenilir ölçümler yapılabileceğini göstermektedir. Güvenilirlik katsayının 0.70 ve üzerinde olması, ölçeğin güvenilirliğinin bir göstergesi olarak kabul edilmektedir (Sipahi, Yurtkoru ve Çinko, 2010).

1.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmaya ilişkin veriler 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve

Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinin Tarih Eğitimi Anabilim dallarında öğrenim gören 418 tarih öğretmeni adayından toplanmıştır. Veriler toplanırken araştırmanın amacı, niteliği (bilimsel bir çalışma olması) ve gizliliği (kimlik bilgilerinin saklı tutulacağı) gibi konular hususunda katılımcılar bilgilendirilmiştir. Araştırmada toplanan veriler SPSS 15.0 programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde doğrudan çözümleme bağlamında katılımcı görüşlerinin betimsel istatistiklerine yer verilmiştir.

2. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmanın bulguları ve bu bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır. Bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda elde edilen verilere göre değerlendirilmiştir.

2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt probleminin analizinde tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine yönelik ilgi ve başarı düzeylerine ait betimsel istatistik değerleri ele alınmıştır. Bu değerler Tablo 2'de sunulmuştur.

***Tablo 2*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Dersine Yönelik İlgi ve Başarı Düzeyleri (N=418)

AİİT Konularına Yönelik İlgi Düzeyi	**f**	**%**	**AİİT İle İlgili Okunulan Kitap Sayısı**	**f**	**%**	**AİİT Derslerine Devam Durumu**	**f**	**%**	**AİİT Derslerindeki Başarı Durumu**	**f**	**%**
Hiç	18	4,3	Hiç	29	6,9	Hiç	27	6,5	50'den az	13	3,1
Az	56	13,4	1-5	137	32,8	1/4	31	7,4	51-70	74	17,7
Orta	177	42,3	6-10	125	29,9	Yarısı	96	23	71-85	185	44,3
Çok	119	28,5	11-15	72	17,2	3/4	135	32,3	86-100	146	34,9
Pek çok	48	11,5	16-20	37	8,9	Tamamı	129	30,8			
			21+	18	4,3						

Tablo 2'ye göre katılımcıların %82,3'ü Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularına orta ve üst düzeyde ilgi duyduğunu ifade etmektedir. Bununla beraber bu konuya ilginin göstergelerinden bir tanesi olan konu ile ilgili okuduğu kitap sayısı 21'in üzerinde olan öğrenci sayısı sadece 18 kişidir. Bu grup %4,3'lük bir tarih öğretmeni adayını temsil etmektedir. Tarih öğretmeni adaylarının AİİT dersine devam durumu incelendiğinde çalışma grubunun %63,1'inin derslerin çoğunluğuna devam ettiği

görülmektedir. Tarih öğretmeni adaylarının AİİT dersindeki başarı durumuna göz atıldığında %79,2'lik grubun akademik başarı notunun 71-100 puan aralığında olduğu görülmektedir.

2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt probleminin analizinde tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin varlığına ve gerekliliğine yönelik görüşlerine ait betimsel istatistik değerleri ele alınmıştır. Bu değerler Tablo 3, 4 ve 5'de sunulmuştur.

***Tablo 3*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Dersinin Varlığı ve İçeriğine Yönelik Görüşleri (N=418)

İfadeler	**Evet**		**Hayır**	
	f	**%**	**f**	**%**
AİİT dersi yükseköğretim düzeyinde okutulmaya devam etmeli midir?	331	79,2	87	20,8
AİİT seçmeli bir derse dönüştürülmeli midir?	148	35,4	270	64,4
AİİT dersinin içeriği değişmeli midir?	214	51,2	204	48,8
AİİT dersinin adı değişmeli midir?	151	36,1	267	63,9
Dersin adı için öneriniz nedir?.....				

Tablo 3'e gören öğrencilerin %79,2'si AİİT dersinin yükseköğretim düzeyinde okutulmasının devam etmesini istemektedir. Öğrencilerin %64,4'ü dersin zorunlu ders olarak okutulmasını istemektedir. Katılımcıların yaklaşık yarısı (%51,2) ders içeriğinin değiştirilmemesini istemektedir. Katılımcıların %63,9'u dersin adının değiştirilmesini istememektedir. Dersin adının değişmesini isteyen tarih öğretmeni adaylarının dersin adıyla ilgili önerileri arasında T.C. Tarihi, Modern Türkiye Tarihi, İnkılâp Tarihi öne çıkmaktadır.

***Tablo 4*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Ders Saatine Yönelik Görüşleri (N=418)

Ders Saati	**f**	**%**
Hiç	23	5,5
1	43	10,3
2	159	38,0
3	104	24,9
4	89	21,3
Toplam	418	100,0

Tablo 4'e göre tarih öğretmeni adaylarının % 38'i dersin mevcut uygulamada olduğu gibi haftada iki saat olmasını isterken, %46,2'lik bir bölüm ders saatinin artırılmasını, %10,3'lük bölüm bir saate indirilmesini istemiştir. AİİT ders hiç olmasın diyen tarih öğretmeni adayları ise %5,5'lik

bir grubu oluşturmaktadır. Bu gruptaki öğretmen adayları Tablo 5'te yer alan dersin gereksizliğine yönelik algının oluşmasına neden olan ifadelere "Evet" diyerek dersin yapılmamasına yönelik isteklerinin sebeplerini ortaya koymuşlardır.

***Tablo 5*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Dersinin Müfredattan Kaldırılmasına Dair İsteklerine Kaynaklık Eden Problemlere Yönelik Görüşleri(N=418)

İfadeler	**Katılan**		**Katılmayan**	
	f	**%**	**f**	**%**
Lise düzeyinde oluşan sorunlar devam etmektedir.	5	21,7	18	78,3
Yükseköğretim seviyesinde gereksiz bir tekrardan ibarettir.	10	43,5	13	56,5
Nesnellikten uzak bir derstir.	16	69,6	7	30,4
Tartışma ve eleştiriden yoksun bir derstir.	12	52,2	11	47,8
Statik yapıda bir derstir.	8	34,8	15	65,2
Çoklu bakış açısına yer verilmemektedir.	10	43,5	13	56,5
Öğrencilerin demokratik tutum geliştirmesini engellemektedir.	11	47,8	12	52,2
Resmi ideolojiyi yansıtma dersidir.	16	69,6	7	30,4
Dersin akademik başarıya bir etkisi yoktur.	8	34,8	15	65,2
Öğretmen merkezli olduğundan öğrencinin gelişimine katkısı azdır.	6	26,1	17	73,9
KPSS türü sınavlara hazırlık dersi olarak algılanmaktadır.	5	21,7	18	78,3

Tablo 5'e göre AİİT dersinin müfredatta yer almasını istemeyen 23 kişiden oluşan ve %5,5'lik bir grubu temsil eden tarih öğretmeni adaylarının bu düşüncelerinin oluşmasında etkili olan unsurlar sıralamasında dersin resmi ideolojiyi yansıtma aracı olduğu ve nesnellikten uzak bir yapıda olduğu (%69,6) ilk sırada yer almaktadır. Dersin istenmemesine kaynaklık eden bu iki sebebi tartışma ve eleştiriden yoksun bir ders olduğu düşüncesi (%52,2) takip etmektedir.

2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt probleminin analizinde tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin amaçlarının gerçekleşme düzeyine yönelik görüşlerine ait betimsel istatistik değerleri ele alınmıştır. Bu değerler Tablo 6'da sunulmuştur.

***Tablo 6*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Dersinin Gerçekleşme Düzeylerine Yönelik Görüşleri(N=418)

İfadeler	Hiç		Az		Orta		Çok		Pek çok	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Geçmişe dair bilgi edinme	19	4,5	43	10,3	158	37,8	157	37,6	41	9,8
Günümüzü anlama	22	5,3	50	12,0	129	30,9	136	32,5	81	19,4
Tarih bilinci oluşturma	34	8,1	51	12,2	124	29,7	124	29,7	85	20,3
Görev ve sorumlulukları nın bilincinde vatandaşlar yetiştirme	30	7,2	54	12,9	145	34,7	113	27,0	76	18,2
Bireylerin ahlakî gelişimine katkı sağlama	50	12,0	77	18,4	140	33,5	98	23,4	53	12,7
Atatürk ilke ve inkılâplarını öğrenebilme	22	5,3	33	7,9	135	32,3	124	29,7	104	24,9
Atatürk'ün fikir ve düşüncelerini öğrenme	18	4,3	46	11,0	122	29,2	125	29,9	107	25,6
Türkiye Cumhuriyeti'n in siyasî tarihini öğrenme	15	3,6	37	8,9	125	29,9	131	31,3	110	26,3
Türkiye Cumhuriyeti'n i tehdit eden ortak meselelere dair bilgi edinme ve duyarlılık kazanma	25	6,0	49	11,7	111	26,6	121	28,9	112	26,8
Millî hedefler ve idealler kazanma	27	6,5	48	11,5	122	29,2	129	30,9	92	22,0
Değişimi ve sürekliliği algılama	36	8,6	79	18,9	104	24,9	132	31,6	67	16,0

Bilimsel düşünme becerisi kazanma	52	12,4	67	16,0	121	28,9	116	27,8	62	14,8
Siyasi, kültürel, sosyal vb. konularda değerlendirme yapma	27	6,5	61	14,6	116	27,8	136	32,5	78	18,7
Türk dış politikasını analiz edebilme	28	6,7	63	15,1	108	25,8	115	27,5	104	24,9
Cumhuriyetin temel değerlerini aktarma	23	5,5	50	12,0	125	29,9	128	30,6	92	22,0

Tablo 6'ya göre çalışma grubundaki tarih öğretmeni adayları Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretiminin amaçlarının gerçekleşme düzeyinin yüksek olduğunu düşünmektedirler. Tabloda AİİT dersinin amaçlarının hiç gerçekleşmediğine yönelik en büyük yüzdelik (% 12,4) dersin bilimsel düşünme becerisi kazandırmaya katkısı ile ilgili olan ifadedir. Bu durum Tablo 7'de sunulan derste karşılaşılan temel problemler arasında öne çıkan ifadelerle doğrudan ilgilidir. AİİT dersinin amaçlarının hiç gerçekleşmediğine yönelik en büyük ikinci yüzdelik (% 12,4) yaygın kanının aksine dersin bireylerin ahlakî gelişimine katkısı ile ilgilidir.

2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt probleminin analizinde tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinde karşılaşılan sorunlara yönelik görüşlerine ait betimsel istatistik değerleri ele alınmıştır. Bu değerler Tablo 7'de sunulmuştur.

***Tablo 7*:** Tarih Öğretmeni Adaylarının AİİT Dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Görüşleri(N=418)

İfadeler	**Katılan**		**Katılmayan**	
	f	**%**	**f**	**%**
Ders saati azdır.	172	41,1	246	58,9
Ders sınavlara yönelik olarak işlenmektedir.	203	48,6	215	51,4
Ders kitapları yetersizdir.	164	39,2	254	60,8
Derste kullanılan öğretim yöntemleri yetersizdir.	184	44,0	234	56,0
Derste kullanılan öğretim materyalleri yetersizdir.	169	40,4	249	59,6
Dersin içeriği çok yoğundur.	93	22,2	325	77,8
Dersin öğretim elemanı yetersizdir.	142	34,0	276	66,0

Ders zorunlu olarak okutulmaktadır.	103	24,6	315	75,4
Öğrenciler bu dersin gerekliliğine inanmamaktadır.	156	37,3	262	62,7
Ders içeriğinin belirlenmesinde siyasi eğilimler etkin rol oynamaktadır.	165	39,5	253	60,5
Bu dersin kredisiz olması dersi olumsuz etkilemektedir.	118	28,2	300	71,8
Ders programında siyasi ve askeri olayların ağırlıkta olması bıkkınlık vermektedir.	124	29,7	294	70,3
Atatürk'ün fikir ve düşünceleri yeteri kadar aktarılamamaktadır.	129	30,9	289	69,1
Kitle iletişim araçlarının telkin ve yönlendirmeleri derse olan güveni olumsuz etkilemektedir.	94	22,5	324	77,5
Müfredatı yetiştirme kaygısı dersin verimliliğini ve derse olan ilgiyi azaltmaktadır.	133	31,8	285	68,2
Sosyal, fen, sağlık gibi farklı bölümlerde aynı içeriğin sunulması ilgiyi azaltmaktadır.	94	22,5	324	77,5
Ders içeriğinde güncel konuların da bulunması sağlıklı değerlendirmeleri engellemektedir.	74	17,7	344	82,3

Tablo 7'ye göre tarih öğretmenlerinin AİİT dersinde karşılaştıkları sorunlar arasında; dersin sınavlara yönelik olarak işlenmesi (%48,6), derste kullanılan öğretim yöntemlerinin yetersizliği (%44,0), ders saatinin azlığı (%41,1) ve derste kullanılan öğretim materyallerinin yetersizliği (%40,4) öne çıkmaktadır.

2.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt probleminin analizinde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve öğretim materyallerinin sıklıklarına yer verilmiştir. Bu değerler Tablo 8 ve 9'da sunulmuştur.

***Tablo 8*:** AİİT Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri (N=418)

Öğretim Yöntemleri	Hiç		Az		Orta		Çok		Pek çok	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Düz anlatım	38	9,1	20	4,8	57	13,6	11	26,3	193	46,2
Soru cevap	88	21,1	115	27,5	126	30,1	63	15,1	26	6,2
Gösteri (Demonstrasyon)	209	50,0	123	29,4	53	12,7	21	5,0	12	2,9
Örnek olay incelemesi	190	45,5	105	25,1	84	20,1	26	6,2	13	3,1
Simülasyon	263	62,9	83	19,9	54	12,9	14	3,3	4	1,0
Tartışma	127	30,3	92	22,0	119	28,5	60	14,4	20	4,8
Drama	287	68,7	66	15,8	42	10,0	18	4,3	5	1,2
Olay yeri	269	64,4	69	16,5	44	10,5	28	6,7	8	1,9

incelemesi-gezi										
Sözlü tarih uygulamaları	168	40,2	78	18,7	92	22,0	52	12,4	28	6,7
Yerel tarih uygulamaları	193	46,2	103	24,6	83	19,9	26	6,2	13	3,1
Bilgisayar destekli öğretim	204	48,9	90	21,5	82	19,6	31	7,4	11	2,6
Proje	206	49,3	96	23,0	63	15,1	36	8,6	17	4,0
Uzaktan eğitim uygulamaları	243	58,2	73	17,5	57	13,6	26	6,2	19	4,5
Problem çözme	211	50,4	91	21,8	67	16,0	40	9,6	9	2,2

Tablo 8'e göre AİİT öğretiminde en çok tercih edilen öğretim yöntemi düz anlatımdır. AİİT öğretiminde drama, simülasyon ve olay yeri incelemesi en az tercih edilen öğretim yöntemleridir. Özel öğretim yöntemleri başlığı altında değerlendirilen sözlü tarih uygulamaları ve yerel tarih uygulamaları da yeterince kullanılmamaktadır.

***Tablo 9*:** AİİT Derslerinde Kullanılan Öğretim Materyalleri (N=418)

Öğretim Materyalleri	Hiç		Az		Orta		Çok		Pek çok	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Arşiv belgeleri	170	40,7	128	30,6	70	16,7	31	7,4	19	4,5
Basılı görsel materyaller	140	33,5	123	29,4	96	23,0	39	9,3	20	4,8
Belgesel filmler	174	41,6	91	21,8	104	24,9	38	9,1	11	2,6
Müzelik materyaller	201	48,1	106	25,4	59	14,1	31	7,4	21	5,0
Ders kitapları	36	8,6	44	10,5	99	23,7	113	27,0	126	30,1
Tarihi romanlar	122	30,2	87	21,8	115	27,5	67	16,0	27	6,5
Çoklu ortam araçları	195	46,7	109	26,1	80	19,1	27	6,5	7	1,7
Sinema	220	52,6	108	25,8	55	13,2	24	5,7	11	2,6
Hatıratlar	163	39,0	106	25,4	89	21,3	46	11,0	14	3,3
Resmi ve özel süreli yayınlar	164	39,2	96	23,0	89	21,3	53	12,7	16	3,8
İnternet siteleri	138	33,0	96	23,0	85	20,3	60	14,4	39	9,3

Tablo 9'a göre AİİT öğretiminde hâlen en çok kullanılan öğretim materyali ders kitabıdır. Dersin öğretimine katkı sağlayacak diğer öğretim materyallerinin hiç kullanılmadığını ifade eden tarih öğretmeni adaylarının oranı % 30 ve üzerindedir.

2.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt probleminin analizinde tarih öğretmeni adaylarının Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin tarih öğretmeni adayları için anlamına yönelik görüşlerine ait betimsel istatistik değerleri ele alınmıştır. Bu değerler Tablo 10'da sunulmuştur.

***Tablo 10*:** AİİT Dersinin Tarih Öğretmeni Adayları İçin Anlamı(N=418)

İfadeler	Evet		Cevapsız	
	f	%	f	%
Hiçbir şey	51	12,2	367	87,8
Sıradan bir ders	53	12,7	365	87,3
KPSS ve benzeri sınavlara hazırlık	121	28,9	297	71,1
İyi vatandaş yetiştirme aracı	130	31,1	288	68,9
Resmi ideolojiyi yansıtma aracı	136	32,5	282	67,5
Mustafa Kemal Atatürk'ü tanıma aracı	187	44,7	231	55,3
Her Türk vatandaşının mutlaka alması gereken bir ders	183	43,8	235	56,2
Milli birlik ve beraberliğin öneminin anlatıldığı bir ders	183	43,8	235	56,2
Yoğun içeriğe sahip ama gerçek amacı ortaya konulamayan bir ders	140	33,5	278	66,5
XIX. - XX. Yy. gelişmelerini günümüze aktaran bir ders	135	32,3	283	67,7
Diploma notunu artırmaya yarayan ara bir ders	75	17,9	343	82,1

Tablo 10'a göre, dersin, Mustafa Kemal Atatürk'ü tanımaya katkı sağladığını düşünenlerin oranı %44,7'dir. Her Türk vatandaşının mutlaka alması gereken, millî birlik ve beraberliğin öneminin anlatıldığı bir ders olduğunu düşünenlerin oranı % 43,8'dir. KPSS türü sınavlara hazırlık amacı güttüğünü düşünenlerin oranı ise %28,9'dur. AİİT'nin kendileri için hiçbir anlam ifade etmediğini dile getiren tarih öğretmeni adaylarının oranı %12,2'dir. Diğer derslerden farkı olmadığı düşünenlerin oranı ise %12,7'dir.

3. SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmanın sonuçlarına göre, çalışma grubundaki tarih öğretmeni adaylarının %82,3'ü Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konularına orta ve üst düzeyde ilgi duyduğunu ifade etmektedir. Babaoğlu'nun (2013, s. 600) araştırmasının sonuçları da bu bulguyu destekler niteliktedir. Bu araştırmaya göre, yükseköğretimde okuyan öğrenciler yaygın kanının aksine, dersin içerdiği konulara yönelik ciddi düzeyde ilgi göstermektedirler. Eğitimde

güncellik ilkesi doğrultusunda, dersin konu kapsamına girmemesine rağmen, öğrencilerin merak ve beklentileriyle, öğretim görevlilerinin sık sık yakın tarihte yaşanan bazı olaylara da değindikleri yapılan görüşmelerde ortaya konulmuştur.

Araştırmanın bulgularına göre çalışma grubundaki tarih öğretmeni adaylarının AİİT konuları ile ilgili okudukları kitap sayısı sınırlıdır. Katılımcıların % 6,9'u konu ile ilgili hiç kitap okumadığını % 32,8'i ise 1-5 aralığında kitap okuduğunu belirtmiştir. Bununla beraber bu konuya ilginin göstergelerinden bir tanesi olan konu ile ilgili okunan kitap sayısı 21'in üzerinde olan öğrenci sayısı sadece 18 kişidir. Bu grup %4,3'lük bir tarih öğretmeni adayını temsil etmektedir. Ozankaya (1978, s. 70-71) tarafından yapılan araştırmada ise bireylerin 58'i (% 8,9) bir kitap, 39'u (%6) iki kitap, 16'sı (% 2,4) üç kitap, 41'i dört ya da daha çok kitap okuduğunu, 203'ü (%31,2) o yıl bu konuda hiç kitap okumadığını belirtmiştir. 8 kişi (% 1,2) okudum demiş ancak kitabın adını bildirmemiştir. 287 kişi (%44) soruyu cevapsız bırakmıştır. Bu bulgular Gülmez'in (2003) araştırma sonuçlarıyla da örtüşmektedir. Bu araştırmaya katılan bireylerin %49,2'si bugüne kadar Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi konusunda ders kitabının dışında hiç kitap okumadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin % 19,6'sı bir tane, %16,7'si dört ve daha fazla, %10,3'ü iki tane, %4,1'i üç tane kitap okuduklarını belirtmektedir. Bu kitaplar arasında %21'lik oranla ilk sırayı Nutuk almaktadır. Akbaba'nın (2009) araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin %54,3'ü Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersine yönelik 0-5 arasında kitap okuduğunu, % 7,5'i 6-10, %8,2'si 11-15, %5,6'sı 16-20, % 4,4'ü ise 21'den fazla kitap okuduğunu ifade etmektedir. Araştırmaların tümü yükseköğretim gençliğinin -öğretmen adayları da dâhil olmak üzere- konu ile ilgili okudukları kitap sayısının oldukça sınırlı olduğunu göstermektedir.

Çalışma grubundaki tarih öğretmen adaylarının %79,2'si AİİT dersinin yükseköğretim düzeyinde okutulmasının devam etmesini istemektedir. Tarih öğretmeni adaylarının %64,4'ü dersin zorunlu ders olarak okutulmasını istemektedir. Katılımcıların yaklaşık yarısı (%51,2) ders içeriğinin değiştirilmemesini istemektedir. Katılımcıların %63,9'u dersin adının değiştirilmesini istememektedir. Dersin adının değişmesini isteyen tarih öğretmeni adaylarının dersin adıyla ilgili önerileri arasında T.C. Tarihi, Modern Türkiye Tarihi, İnkılâp Tarihi öne çıkmaktadır.

Çalışma grubundaki tarih öğretmeni adaylarının %38'i dersin mevcut uygulamada olduğu gibi haftada iki saat olmasını isterken, %46,2'lik bir bölüm ders saatinin artırılmasını, %10,3'lük bölüm bir saate indirilmesini istemiştir. AİİT ders hiç olmasın diyen tarih öğretmeni adayları ise %5,5'lik bir grubu oluşturmaktadır. Ozankaya (1978, s. 71) tarafından yapılan araştırmaya katılan bireylerin 189'u (%29) dersin eğitim süresinin uzatılmasının gerektiğini, 26'sı (%4) dersin eğitim süresinin daha kısa

olmasını, 323'ü (%49,5) var olan eğitim süresinin yeterli olduğunu ifade etmektedir. 15 kişi ise (%2,3) dersin kaldırılmasını istemektedir. Bu bulguları destekleyen bir başka araştırma olan Gülmez'in (2003) araştırmasının bulgularına göre Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin gerekli olup olmadığı konusundaki soruya 809 kişi okutulmalı derken 190 öğrenci dersin okutulmaması yönünde görüş bildirmiştir. Aksoy'un (2003, s. 157) araştırmasına katılan öğrencilerden 472'si (% 76,1) Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin gerekliliğine evet derken, 35 kişi (%23,2) kısmen, 113 kişi (%18,3) ise hayır şeklinde cevap vermiştir. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin öğretilebilmesi için ders süresinin yeterli olup olmadığının belirlenmesine yönelik ifadeye öğrencilerin %33,4'ü hayır, %14,8'i kısmen, %51,8'i evet şeklinde cevap vermiştir. Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü tarafından 1995-96 bahar sömestresi sonunda otuz üç bölümden 1008 öğrenciyle gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre derslerin sabah saatlerinde hafta içinde ve iki saatlik bir sürede verilmesi yönünde ortak bir kanaat belirmiştir. Dersin süresinin artırılması fikri ise %17 oranında kabul görürken, %66 oranında karşı çıkılmaktadır. Dersin süresinin azaltılması %23 oranında kabul görürken %57 oranında reddedilmektedir (Yılmaz, 2004, s.103). Akbaba'nın (2009) araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin %35,7'si ders saatinin arttırılmasını isterken, %13,3'ü ders saatinin azaltılmasını istemektedir. Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ders hiç olmasın diyen öğrenci sayısı 5 kişi olup bu örneklem grubunun %0,4'üdür. Bu araştırmanın sonuçlarına göre öğrenciler Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin haftada iki saat olarak verilmesinin uygun olduğunu düşünmektedirler.

AİİT dersinin müfredatta yer almasını istemeyen 23 kişiden oluşan ve %5,5'lik bir grubu temsil eden tarih öğretmeni adaylarının bu düşüncelerinin oluşmasında etkili olan unsurlar sıralamasında dersin resmi ideolojiyi yansıtma aracı olduğu ve nesnellikten uzak bir yapıda olduğu (%69,6) ilk sırada yer almaktadır. Dersin istenmemesine kaynaklık eden bu iki sebebi tartışma ve eleştiriden yoksun bir ders olduğu düşüncesi (%52,2) takip etmektedir.

Çalışma grubundaki tarih öğretmeni adayları Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretiminin amaçlarının gerçekleşme düzeyinin yüksek olduğunu düşünmektedirler. Bu sonuçla örtüşen bulgulardan bir tanesi Hacettepe Üniversitesi'nde gerçekleştirilen araştırmada elde edilen, AİİT dersinin, gerek öğrencilerin Türk İnkılâbını anlamalarına, gerekse gelecekteki yaşamlarına yapacağı katkı hakkındaki düşüncelerinin oldukça olumlu olduğu sonucudur (Yılmaz, 2004). Akbaba'nın (2007) inkılâp tarihi öğretiminin amaçlarına yönelik araştırmasının bulguları da bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmektedir.

Araştırmanın bir başka bulgusuna göre, AİİT dersinde karşılaşılan sorunlar arasında; dersin sınavlara yönelik olarak işlenmesi (%48,6), derste kullanılan öğretim yöntemlerinin yetersizliği (%44), ders saatinin azlığı (%41,1) ve derste kullanılan öğretim materyallerinin yetersizliği (%40,4) öne çıkmaktadır. Gülmez'in (2003) araştırmasının sonuçları da buradaki bulguları destekler niteliktedir. Öğrencilerin % 53,2'si derslerin işlenişinde ders kitabı dışında herhangi bir araç-gerecin kullanılmadığını belirtmektedir. Kullanıldığını söyleyenler %14,6'lık orana sahiptir. Ara sıra kullandığını ifade edenler ise %18,1'dir.Bu araştırmaya katılan öğrencilerin %41,2'si derslerde daha fazla araç-gerecin kullanılmasını, ders konuları ile ilgili konferans, panel ve sempozyumların yapılmasını istemektedir. Hacettepe Üniversitesi'nde AİİT derslerinin verimliliğini tespit etmek için yapılan araştırmanın bulguları da buradaki bulgularla örtüşmektedir. Bu araştırmaya göre, derste düz anlatım ağırlıklı modelden vazgeçilemediği bir gerçektir. Bu durum ders sırasında öğrencinin ilgisini ayakta tutmayı güçleştirmektedir. Ayrıca bu araştırmada ortaya çıkan derse ilişkin en önemli ön yargılardan biri AİİT'nin "ezber dersi" olduğu yönündedir. Derste verilen bilgilerin içeriğinin ve sunuluş biçiminin hiç değişmediği ve bir süre sonra ilgi çekici olmaktan çıktığı belirtilmektedir. Bu da yüksek öğretim sıralarında verilecek olan derse bu ön yargı ile başlanması ve dersten beklentinin oldukça düşük olması ile sonuçlanmaktadır (Doğaner, 2005, s. 285). Akbaba'nın (2008) araştırmasında da Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi genel olarak sınavlara yönelik işlendiği öne çıkan sorunlardan bir tanesi olarak ifade edilmiştir. Aynı araştırmada Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ders kitaplarının, derste kullanılan öğretim yöntemlerinin ve öğretim materyallerinin eksikliği konusundaki ifadelere katılım düzeyi yüksektir.

Araştırmanın sonuçlarına göre AİİT öğretiminde karşılaşılan problemler arasında öğretim yöntemleri ve öğretim materyallerinin kullanımındaki tekdüzelik ön plandadır. AİİT derslerinde en çok tercih edilen öğretim yöntemi düz anlatımdır. AİİT öğretiminde drama, simülasyon ve olay yeri incelemesi en az tercih edilen öğretim yöntemleridir. Özel öğretim yöntemleri başlığı altında değerlendirilen sözlü tarih uygulamaları ve yerel tarih uygulamaları da yeterince kullanılmamaktadır. Öğretim yöntemlerinin kullanımındaki eksiklik öğretim materyallerinin kullanımına da yansımaktadır. AİİT öğretiminde hâlen en çok kullanılan öğretim materyali ders kitabıdır. Dersin öğretimine katkı sağlayacak diğer öğretim materyallerinin hiç kullanılmadığını ifade eden tarih öğretmeni adaylarının oranı %30 ve üzerindedir. Aksoy'un (2003, s.182) araştırmasının sonuçları bu bulguyla örtüşmemektedir. Bu araştırmaya göre öğrencilerin %5'i Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin daha ilgi çekici hale getirilebilmesi için materyal kullanılması gerektiği görüşünü ifade etmektedir. Öğretim elemanlarının yaklaşık %80'i Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için sözlü anlatım

yönteminin kullanılması gerektiğini düşünmektedir. Önerilen diğer bir yöntem ise yaklaşık %11 ile soru cevap yöntemidir. Öğretimde yöntemler konuya, öğrenciye, sınıf büyüklüğüne, öğretim elemanının yöntemi kullanma becerisine göre değişmekte ve seçilmektedir. Öğretim elemanlarının getirdikleri bu görüşlerde, geleneksel öğretim yöntemlerine göre yetişme ve bu yöntemlerin kullanımına yatkın olma nedenlerinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Hacettepe Üniversitesi'nde 2003-2004 bahar döneminde gerçekleştirilen araştırmaya göre derste kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerine bakıldığında düz anlatım yöntemi ilk sıradaki yerini korumakta, ikinci sırada soru-cevap, üçüncü sırada ise tartışma tekniğinin kullanıldığı ifade edilmektedir. Bunları düşük oranlarda olmak üzere araştırma inceleme ve gezi-gözlem teknikleri takip etmektedir. Öğrencilerin %60'ı dersin yalnız öğretim elemanı tarafından anlatılmasını istemektedirler. Bu durum derse olan ilginin zayıf olduğunu ve bazı önyargılarla derse başlandığını göstermektedir. Öğrencilerin %73'ü dersin soru-cevap şeklinde işlenmesi gerektiğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Yalnız %17 oranında soru-cevap yönteminin uygulanmasına karşı çıkılmaktadır (Doğaner, 2005, s.601). Akbaba'nın (2008) araştırma sonuçlarına göre Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin çoğunlukla düz anlatım yöntemiyle işlendiği ifade edilmektedir. Akbaba'nın (2009) araştırma sonuçlarına göre Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinde kullanılan öğretim yöntemleri içinde en çok kullanılanı düz anlatım yöntemidir. Düz anlatım yönteminden sonra en çok kullanılan öğretim yönteminin soru-cevap olduğu görülmektedir. Bu yöntemi sırasıyla örnek olay incelemesi, tartışma, problem çözme, gösteri, olay yeri incelemesi ve drama yöntemi takip etmektedir.

Ozankaya (1978, s. 58) tarafından yapılan araştırmaya katılan bireylerin 519'u (%79,6) derste görsel-işitsel öğretim araçlarından çok seyrek ya da hiç kullanılmadığını ifade etmiştir. Hacettepe Üniversitesi'nde 2003-2004 bahar döneminde gerçekleştirilen araştırmaya göre dersin işlenişi sırasında görsel işitsel materyallerden faydalanılması gerektiği konusunda ciddi bir uzlaşma bulunmaktadır. Öğrencilerin %92'si bu fikre katılmaktadır (Doğaner, 2005, s.602). Gülmez'in (2003, s.1071) yaptığı araştırmaya katılan bireylerin %53,2'si derslerin işlenişinde ders kitabı dışında herhangi bir araç-gerecin kullanılmadığını belirtmektedir. Farklı öğretim materyallerinin kullanıldığını söyleyenler %14,6'lık orana sahiptir. Ara sıra kullandığını ifade edenler ise %18,1'dir. Öğrencilerin %41,2'si derslerde daha fazla teknolojik araç-gereç kullanılmasını istemektedir. Akbaba'ya (2009) göre Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinde kullanılan öğretim materyalleri içinde en çok kullanılanı ders kitabıdır. Ders kitabından sonra en çok kullanılan öğretim materyalinin tarihî romanlar olduğu görülmektedir. Tarihî romanları sırasıyla basılı görsel materyaller, hatıratlar-biyografiler, belgesel filmler, müzelik malzemeler ve arşiv belgeleri takip etmektedir. Yüksek öğretimde tek bir kaynağa bağlı ders yapmanın sakıncaları sürekli dile getirilmesine

rağmen ders kitabının tarih derslerinin temel öğretim materyali olma durumu devam etmektedir.

Çalışma grubundaki tarih öğretmeni adaylarına göre AİİT dersinin Mustafa Kemal Atatürk'ü tanımaya katkı sağladığını düşünenlerin oranı %44,7'dir. Her Türk vatandaşının mutlaka alması gereken, millî birlik ve beraberliğin öneminin anlatıldığı bir ders olduğunu düşünenlerin oranı %43,8'dir. KPSS türü sınavlara hazırlık amacı güttüğünü düşünenlerin oranı ise %28,9'dur. AİİT'nin kendileri için hiçbir anlam ifade etmediğini dile getiren tarih öğretmeni adaylarının oranı %12,2'dir. Diğer derslerden farkı olmadığı düşünenlerin oranı ise %12,7'dir. Gülmez'in (2003) araştırma sonuçlarına göre dersin okutulmasının gerekliliğine inanan bireylerin % 28'i iyi vatandaş ve Atatürkçü bir gençliğin yetiştirilmesinde, böyle bir derse gereksinim olduğunu ifade ederken, %20'si ise "tarihini bilmeyen geleceğini bilemez" şeklindeki yoruma katılmışlardır. Aksoy'un (2003, s. 206) araştırmasına göre öğrencilerin %53,7'si Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin, öğrenciye millî kimlik ve millî hedef kazandırmada kısmen etkili olduğu, %21,1'i etkili olduğu, %17,4'ü etkili olmadığı görüşündedir. Öğrencilerin % 47,1'i öğrenciye iç ve dış tehditler konusunda bilgi kazandırmada dersin kısmen etkili olduğu, %26,1'i etkili olduğu, % 26,8'i etkili olmadığı görüşündedir. Akbaba'nın (2008) araştırma sonuçlarına göre Gazi Üniversitesi'nde öğrenim gören yüksek öğretim gençliğinden seçilen örneklem grubunun çoğunluğu Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin gerekliliğine inanmaktadır. Akbaba'nın (2009) araştırma sonuçlarına göre, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi öğrencilerin eğitim-kültür hayatlarında, siyasî fikirlerinin oluşmasında, Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili düşüncelerinin oluşumunda, günümüzü anlamada, ülkemizin geleceği ile ilgi düşüncelerinin oluşumunda ve AB ile ilgili düşüncelerinin şekillenmesinde etkili bir unsur olarak görülmektedir. Bu sonuçlar ışında Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinin içeriği, işlevi ve öğretimiyle ilgili aşağıdaki öneriler sunulabilir.

Öneriler

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersinin sadece bir tarih dersi olmadığı aynı zamanda cumhuriyet rejiminin ve Atatürkçülük ideolojisinin temel taşlarından bir tanesi olduğu unutulmamalıdır.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi dersi yüksek öğretim kurumlarında tüm bölümlerde zorunlu olarak okutulmaya devam edilmelidir.

AİİT dersi ile tarih öğretmeni adaylarının Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesini özümsemeleri; ülkemizin geleceği ve bütünlüğü için bu felsefeyi yaşatmaları sağlanmalıdır.

AİİT ders içeriği Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi konularıyla entegre edilmeli, daha önceki eğitim basamaklarındaki inkılâp tarihi derslerinin sıkıcı bir tekrarı olmaktan kurtarılmalıdır.

AİİT dersine ilgiyi artırabilmek ve dersin amaçlarının gerçekleşmesine katkı sağlayabilmek için dersin öğretiminde sınav kaygılarından uzaklaşılmalı; çağdaş öğretim yaklaşımları kullanılmalıdır.

AİİT dersinin öğretiminde derse kaynaklık edecek öğretim materyalleri kullanılmalı, öğretmen adaylarına sosyal bilimciler gibi çalışmalarına imkân sağlayacak ortamlar oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

Akbaba, B. (2007). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Amaçlarına Yönelik Öğrenci Görüşleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *15*(1), 339-352.

Akbaba, B. (2008). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlar (Gazi Üniversitesi Örneği), *Gazi Akademik Bakış Dergisi*, *1*(2), 177-197.

Akbaba, B. (2009). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretimine Yönelik Bir Durum Değerlendirmesi (Gazi Üniversitesi Örneği), *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *13*(1), 29-52.

Aksoy, İ. (2003). *Yüksek Öğretim Kurumlarında İnkılâp Tarihi Öğretimi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aksoy, İ. (2006). T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının Yüksek Öğretimde Öğretimi, İçinde (Y. Doğaner, Ed.), *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Öğretimi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 63-71.

Babaoğlu, R. (2013). Yükseköğretimde "Atatürk İlkeleri Ve İnkılâp Tarihi" Dersi (Amaç, Kapsam Ve Güncel Tartışmalar Işığında), *Tarih Okulu Dergisi* (TOD), *6*(XVI), 589-603.

Biletska, Y., Şahin, C., Şükür, İ. (2014). Kolektif Hafıza ve Milli Kimlik Bağlamında Türkiye'de Resmi Tarih Yazıcılığı, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *3*(1), 94-116.

Bolat, M. (2012). Modern Türkiye Cumhuriyeti'nin Oluşum Sürecinde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi'nin Yeri ve Amaçları, *The Journal of Academic Social Science Studies, 5*(8), 249-264.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (7. Baskı). Ankara: Pegem A.

Doğaner, Y. (2005). Yüksek Öğrenimde Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Karşılaşılan Problemler ve Yeni Yaklaşımlar, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 21*(62), 589-611.

Erdaş, S. (2006). Atatürk'ten Günümüze Türk İnkılâp Tarihi Derslerine Genel Bir Bakış, İçinde (Y. Doğaner, Ed.), *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Öğretimi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 9-21.

Gülmez, N. (2003), Üniversite Gençliğinin Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersine Bakışı, *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, XIX(57), 1043-1088.

Hatipoğlu, M. (2004). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinin Amaç ve Kapsamı, İçinde (B. Yediyıldız vd. Ed.), *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinde Yöntem Arayışları*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yayınları, 13-58.

Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel.

Metin, C. (2006). T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Konularının Ortaöğretimde Öğretimi: Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi, İçinde (Y. Doğaner, Ed.), *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Öğretimi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 45-56.

Ozankaya, Ö. (1978). *Türk Devrimi ve Yüksek Öğrenim Gençliği*, Ankara: A.Ü. SBF Yayınları.

Özüçetin, Y., Nadar, S. (2010) Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersinin Üniversiteler Düzeyinde Okutulmaya Başlanması ve Gelinen Süreç, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *3*(11), 466-477

Sipahi, B., Yurtkoru, E.S., Çinko, M. (2010). *Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi*. İstanbul: Beta.

Şimşek, A., Güler, M. (2013). Öğretmen ve Öğretmen Adayı Görüşlerine Göre Lise Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersinin Öğretiminde Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *6*(14), 543-575.

Yılmaz, M. (2004), Eğitim Bilimi ve Bilim Teknolojisi Işığında Yeni Yöntem Arayışları, İçinde (B. Yediyıldız vd. Ed.), *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihinde Yöntem Arayışları*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları, 100-111.

Yılmaz, M. (2006). Açılış Konuşması, İçinde (Y. Doğaner, Ed.), *Türk Eğitim Sisteminde Atatürkçülük ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Öğretimi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 3-6.